«ЗАТВЕРДЖУЮ»
_____ О.В. Поркуян
«___» _____ 2021 р.

Проєкт рішення підготували:
Голова комісії: Бохонкова Ю. О.
Члени комісії: Бондаренко Г.П.
Шевченко Г.П.

РІШЕННЯ
Вченої ради Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

“ 29 ” січня 2021 р. **Протокол № 7**

Науково-дослідна робота в університеті: підсумки за 2020 рік і завдання на 2021 рік

Заслухавши інформацію проректора з наукової роботи Целіщева О.Б. про виконання плану науково-дослідних робіт (НДР) за 2020 р. і формування завдань на 2021 р., Вчена рада відзначає, що основними завданнями з наукової діяльності університету в 2020 р. були:

- забезпечення виконання в університеті фундаментальних та прикладних НДР;
- забезпечення ефективності роботи спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій;
- підготовка кадрів вищої кваліфікації;
- впровадження результатів НДР та створення конкурентоспроможних розробок;
- забезпечення участі студентів у різних формах НДР;

За підсумками роботи у 2020 році практично всі кількісні показники наукової діяльності університету зросли або залишилися на рівні попереднього року, за винятком ***підготовки кадрів вищої кваліфікації та науково-дослідної роботи студентів.*** У табл. 1 наведено результати наукової діяльності університету за 2018-2020 роки.

Визначні події у сфері наукової діяльності університету

Два наукові проєкти колективу **кафедри залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин** (наукові керівники д.т.н. **Дьомін Ю.В**. та к.т.н. **Ковтанець М.В.**) стали переможцями конкурсу наукових проєктів з фундаментальних та прикладних досліджень за Держбюджетним фінансуванням;

- Науковий проєкт молодих науковців **кафедри залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин** (науковий консультант д.т.н. **Горбунов М.І**., науковий керівник к.т.н. **Ноженко В.С.**) став переможцем конкурсу наукових проєктів молодих вчених з фундаментальних та прикладних досліджень за Держбюджетним фінансуванням;
- Завідувачеві кафедри хімічної інженерії та екології факультету інженерії проф. **Суворіну Олександру Вікторовичу** Указом Президента України присвоєно звання **Заслуженого діяча науки і техніки України**;
- На Всеукраїнському конкурсі **7** студентських наукових робіт стали переможцями та призерами:

Кобцева Дарина Анатоліївна	Диплом 1 ступеня	Інститут економіки та управління
Матюк Данило Сергійович, Мишко Олексій Євгенович	Диплом 2 ступеня	Факультет інформаційних технологій та електроніки
Коженков Дмитро Юрійович	Диплом 3 ступеня	Факультет інженерії
Башун Ігор Олександрович	Диплом 3 ступеня	Факультет інженерії
Носуль Володимир Сергійович	Диплом 3 ступеня	Факультет інженерії
Головіна Юлія Олександрівна	Диплом 3 ступеня	Інститут транспорту і логістики
Писаренко Микола Володимирович	Диплом 3 ступеня	Інститут транспорту і логістики

Позиції університету у національних та міжнародних рейтингах

Згідно з результатами рейтингового оцінювання вишів України університет має наступні показники:

- у **консолідованому** рейтингу університетів України – **98** місце (у 2019 році – **97**, у 2018 р. – **74)** та **3** місце серед вишів Луганської області;

- у рейтингу **«ТОП-200 Україна» - 85** місце (у 2019 р. – **69**, у 2018 р. – **50**; та **2** місце серед вишів Луганської області;

- у науково-метричній базі даних (НМБД) **SCOPUS** – **58** місце серед вишів України, задіяних у рейтингу (у 2019 р. - **65**, у 2018 р. – **36)** та **1** місце серед вишів Луганської області;

- у рейтингу **Webometriks – 111** місце серед вишів України **(**у 2019 р. **– 113,** у 2018 р**. – 129)** та **2 місце** серед вишів Луганської області.

Кадрове забезпечення наукової діяльності в університеті

Науковий потенціал університету на кінець **2020** року складав **420** науково-педагогічних та наукових працівників (у 2019 р. – **431**, у 2018 р. - **449).**

У виконанні фундаментальних та прикладних досліджень, фінансування яких здійснювалося за рахунок бюджетних асигнувань взяли участь **57** науково-педагогічних та наукових працівників, з них, **13** докторів та **20** кандидатів наук, **8** аспірантів, **5** штатних співробітників та **8** студентів (у 2019 р. відповідно **17/23/7/5/2**, 2018 р. - **12/30/8/5/10**). Відсоток науково-педагогічних та наукових працівників, які взяли участь у виконанні фундаментальних та прикладних досліджень, фінансування яких здійснювалося за рахунок бюджетних асигнувань становить **14 % (у 2019 р. – 12 %, у 2018 р. – 15 %).**

У 2020 році співробітниками університету було захищено **5** докторських та **5** кандидатських дисертацій (у 2019 р. – **8/12**, у 2018 р. - **4/12**). Кількість спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій станом на 1 січня 2021 року становить – **7, у 3 з** них у 2020 році відбувалися захисти дисертаційних робіт**.**

У 2019 році випуск із аспірантури склав **22** особи, з них **2** захистили дисертації достроково. Ефективність аспірантури склала **10 %** (у 2019 р. - **38%**, у 2018 р. -**20%).**

У 2020 році докторантуру закінчили 5 докторантів, з них 1 захистив дисертацію у рік закінчення. Ефективність докторантури в 2020 році склала **20%** (у 2019 р. – **75 %**, у 2018 р**. – 50 %).**

У спецрадах університету у 2020 році було захищено **12** докторських дисертацій, з них **4** співробітниками університету, та **12** кандидатських дисертацій, з них **3** співробітниками університету (у 2019 р. - **16/35**, у 2018 р. – **4/10)**.

Відбулося **2** захисти дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії у спеціалізованих вчених радах університету з правом прийняття до розгляду та проведення разових захистів дисертацій.

Найбільш ефективно працювали спецради:
Д 29.051.11 – Голова ради проф. Завацька Н.Є. **(4/7);**
Д 29.051.06 – Голова ради проф. Шевченко Г.П. **(4/0**);
Д 29.051.01 – Голова ради проф. Бузько І.Р. **(3/0).**

Фінансування наукових досліджень в університеті

Тематичний план наукових досліджень університету на 2020 році включав **7** науково-дослідних робіт, з них: **5** виконувалися за кошти загального фонду Держбюджету (у 2019 р. -**7**; у 2018 р. – **8); 1** НДР **-** за кошти спеціального фонду Держбюджету у рамках держзамовлення; **1** НДР – за кошти спеціального фонду у рамках господарчого договору.

Науково-дослідні роботи, які виконувались за кошти загального фонду Держбюджету, профінансовані Державою у розмірі – **2 млн. 448,4 тис. грн.** (у 2019 р. - **1 млн. 371,7 тис. грн**; у 2018 р. - **2 млн. 356,2 тис. грн**), що відповідає плановим показникам.

Наукові дослідження за спеціальним фондом Держбюджету були профінансовані у розмірі **363,3 тис. грн.** (у 2019 р. - **580**,**0 тис. грн.).**

НДР за господарчими договорами з підприємствами у 2020 році виконувалися лише кафедрою хімічної інженерії та екології факультету

інженерії (науковий керівник проф**. Суворін О.В.** Обсяг фінансування – **44,0 тис. грн**. (у 2019 р. - **27,2 тис. грн**.; у 2018 р. - **63,7 тис. грн.).**

Пошук додаткових джерел фінансування проводився через участь у різних конкурсах проєктів:

- на конкурс проєктів, фінансування яких здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету подано **2** проєкти *(факультет інженерії, факультет гуманітарних наук, психології та педагогіки*);
- на конкурс інноваційних проектів та розробок подано **1** проєкт *(факультет інженерії);*
- на конкурс Національного фонду досліджень України «Наука для безпеки людини та суспільства» подано **2** проєкти (інститут транспорту і будівництва, інститут економіки та управління);
- на конкурс спільних українсько-латвійських наукових проєктів подано **1** проєкт *(інститут транспорту і будівництва*);
- на конкурс проєктів молодих науковців, фінансування яких здійснюється за рахунок Державного бюджету подано **1** проєкт *(інститут транспорту і будівництва*).

Інноваційно-інвестиційна діяльність

Традиційно на належному рівні було організовано роботу зі створення та охорони об'єктів права інтелектуальної власності. За звітний період подано **30 (питомий/показник - 0,07)** заявок на винаходи та корисні моделі (у 2019 р. – **27, п/п-0,06**; у 2018 р. - **32 п/п – 0,07)** та отримано **37** патентів **(п/п-0,09)** охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності (у 2019 р. – **28**, **п/п-0,06;** у 2018 р. – **52, п/п – 0,12)**.

Найкращих результатів з винахідницької діяльності досягли:

- кафедра залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин (подано **15** заявок та отримано **18** патентів);
- кафедра машинобудування та прикладної механіки **(3/8).**

З метою підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості наукових розробок університету протягом 2020 року здійснювалися такі заходи:

- інформація щодо університетських розробок та досліджень розповсюджувалась через наукові конференції;
- університет прийняв участь у Всеукраїнському конкурсі “Винахід року-2020”;
- для співробітників та студентів університету у 2020 році на базі університету були проведені представниками НТУ “Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського” чергові курси startup-школи з підготовки startup-проєктів.

Університет став організатором **13** наукових конференцій (у 2019 р. – **13**; у 2018 р. – **13)**, серед яких: **8** міжнародних та **5** Всеукраїнських.

Наукові публікації

У 2020 році в університеті видавалися **5** наукових збірників та Вісник СНУ ім. В. Даля. Чотири наукові видання університету та Вісник СНУ ім. В. Даля входять до міжнародної науково-метричної бази даних (НМБД) **Index Copernicus.** Заявка про внесення до НМБД **Scopus** наукового видання **"Часопис економічних реформ"** знаходиться на розгляді. Впродовж 2020 року усі наукові видання університету пройшли перереєстрацію відповідно нових вимог та віднесені до фахових видань категорії **Б**.

Науковцями університету за результатами наукових досліджень в 2020 році опубліковано:

- **28** монографій, **п/п-0,07** (у 2019 р. -**21**, п/п-**0,05**; у 2018 р. -**35**, п/п-**0,09)**;
- **29** навчальних посібників**, п/п- 0,07** (у 2019 р. -**31**, п/п-**0,07**; у 2018 р.- **15**, п/п-**0,04);**
- **880** наукових статей, **п/п - 2,1 (у 2019 р. -775, п/п-1,8** у 2018 р.- **807**, **п/п – 1,8)**, у т.ч. за кордоном –**252, п/п-0,6** (у 2019 р. – **173**, **п/п – 0,4**; у 2018 р.-**109**, п/п-**0,24)**.

У виданнях, що входять до НМБД **Scopus** у 2020 р. опубліковано **91** наукових статей (у 2019 р. -**76**; у 2018 р**. -52)** та **47 –** до НМБД **Web of Science (**у 2019 р**. -37;** у 2018 р**. -27).**

Найкращих результатів за публікаціями у виданнях, що входять до НМБД **Scopus та Web of Science** досягли:

- кафедра машинознавства та прикладної механіки – **14** статей;
- кафедра економіки та підприємництва – **10** статей;
- кафедра будівництва, урбаністики та просторового планування – **10** статей.

Найвищий індивідуальний рейтинг у **SCOPUS** серед науковців університету мають:

№	**П.І.Б.**	Кількість публікацій	Кількість цитувань	h-індекс
1	д.т.н. Соколов В.І.	23	144	9
2	к.т.н. Кроль О.С.	23	141	9
3	к.ф-м.н. Хорошун Г.М.	26	156	8
4	д.т.н. Горбунов М.І.	32	137	7
5	к.т.н. Захарова О.І.	13	73	5

Найвищий індивідуальний рейтинг у **Google Scholar** серед науковців університету мають:

№ п/п	**П. І. Б.**	Кількість публікацій	Кількість цитувань	**h-index**
1.	д.т.н. Соколов В.І.	365	1691	26
2.	к.т.н. Кроль О. С.	281	1389	26
3.	д.пед.н. Шевченко Г.П.	280	1093	16
4.	д.ю.н. Розовський Б.Г.	133	807	12
5.	д.т..н. Харламов Ю.О.	624	846	11
6.	д.е.н. Бузько І.Р.	87	438	10
7.	д. психол.н.Завацька Н.Є.	218	293	10

В цілому **найкращих результатів** за кількістю публікацій наукових статей (за питомим показником) досягли:

серед інститутів та факультетів:

- інститут транспорту і будівництва –**184** публікації, **п/п –3,52;**
- юридичний факультет **113** публікацій, **п/п -3,15**.
- інститут економіки і управління – **145** публікацій, **п/п – 2,85;**

серед кафедр:

- кафедра логістичного управління і безпеки руху на транспорті – **84** публікації, **п/п-5,1**;
- кафедра практичної психології та соціальної роботи - **63** публікації, **п/п – 4,7;**
- кафедра психології та соціології– **47** публікацій, **п/п – 3,6.**

Найгірші показники за кількістю опублікованих статей мають: факультет інформаційних технологій та електроніки - **58** публікацій, **п/п -1,12**; факультет інженерії – **130** публікацій, п/п – **1,68**.

Індивідуальні профілі на платформі ресурсу **Google Scholar** мають лише **288** із **420** штатних науково-педагогічних працівників (у 2019 р. – **193**).

Науково-дослідна робота студентів та молодих вчених

Студенти університету набувають практичних навичок і проводять науково-дослідні роботи на базі всіх структурних підрозділів університету.

У наукових дослідженнях з оплатою праці у 2020 р. брали участь **8** аспірантів та **8 с**тудентів (у 2019 р. -**7/2**; у 2018 р. -**10/10).**

За звітний період студентами опубліковано **865** наукових праць **(п/п-0,27)** (у 2019 р. -**1277, п/п – 0,4**; у 2018 р. -**1241, п/п-0,39)**, з них самостійно статей – **18** (у 2019 р. -**36**, у 2018 р. – **16),** статей у співавторстві – **109** (у 2019 р. -**138**; у 2018 р. – **97).**

Найкращих результатів за кількістю студентських наукових публікацій (статті самостійні і у співавторстві) досягли:

- інститут транспорту і логістики - **56** публікацій (п/п-**0,1**);
- факультет гуманітарних наук, психології та педагогіки – **31** публікацій (п/п-**0,07**).

Факультет інформаційних технологій та електроніки, а також інститут міжнародних відносин не мають публікацій студентських наукових статей:

Разом зі студентами університету подано **8** заявок на об'єкти інтелектуальної власності (у 2019 р. – **15**; у 2018 р. - **6)** та отримано **12** патентів (у 2019 р. - **9**; у 2018 р.-**14).**

Найкраще винахідницька діяльність серед студентів поставлена на кафедрах *залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин, електричної інженерії.*

Студентами університету на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт у 2020 році було подано **34** наукові роботи (у 2019 р. - **42**; у 2018 р. -**15**). Отримано **7** дипломів за призові місця (у 2019 р. – **6**; у 2018 р. - **9)**, з них **1** за перше місце, **1** за друге місце та **5** за третє місце (*кафедра електричної інженерії - **3**, кафедра комп'ютерних технологій та інженерії - **1**, кафедра логістичного управління та безпеки руху на транспорті - **1**, кафедра будівництва, урбаністики та просторового планування - **1**, кафедра економіки та підприємництва - **1**).*

На високому рівні у 2020 році було проведено **8** наукових конференцій студентів, аспірантів та молодих вчених (у 2019 р. - **7**; у 2018 р. - **12).**

Молодими вченими університету у **2020** році самостійно та у співавторстві опубліковано **203** наукових праць **(п/п-1,7)** (у 2019 р. - **108, п/п - 0,9**; у 2018 р. - **105, п/п - 0,95)**, з них - **51** публікація у виданнях, що входять до НМБД **Scopus та Web of Science.**

Підбиваючи підсумки, Вчена рада університету відзначає, що у 2020 році:

- збільшилися обсяги фінансування наукових досліджень за загальним фондом Держбюджету, отримані на конкурсній основі;
- зріс показник кількості виданих монографій, навчальних посібників, підручників;
- зросла кількість публікацій наукових статей у виданнях, що входять до НМБД **Scopus та Web of Science;**
- підвищився на **3** одиниці **h**-індекс публікацій університету у НМБД **Scopus (**становить **16)**;
- зріс показник кількості поданих заявок та отриманих патентів на винаходи та корисні моделі;
- зріс показник кількості переможців Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт.

Разом із тим Рада відзначає певні недоліки в науковій діяльності університету, а саме:

- погіршуються позиції університету в національних та міжнародних рейтингах; не всі науково-педагогічні працівники університету мають профілі на платформі ресурсу **Google Scholar;**
- низька активність кафедр у пошуку додаткових джерел фінансування наукових досліджень; лише на факультеті інженерії виконувалися НДР за господарчими договорами з підприємствами;
- погіршилися показники кількості захищених докторських та кандидатських дисертацій працівниками університету та показник ефективності аспірантури та докторантури;

- не всі випускові кафедри університету залучаються до участі у другому турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт;
- погіршився показник кількості публікацій наукових статей студентів;
- низька активність кафедр у поданні заявок на отримання грантів від міжнародних програм та фондів на проведення наукових досліджень.

ВЧЕНА РАДА ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Доповідь проректора з наукової роботи про підсумки науково-дослідної роботи університету за 2020 рік взяти до відома. Обговорити матеріали доповіді на засіданнях вчених радах факультетів та інститутів університету. Графік проведення засідань надати до НДЧ університету.

Термін – до 31.03.2021 р.

Відповідальні – декани факультетів, директори інститутів.

2. Забезпечити виконання в повному обсязі держбюджетних фундаментальних та прикладних НДР. Підготувати та затвердити в МОН України тематичний план наукових досліджень на 2021 рік.

Термін – протягом 2021 р.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, керівники НДР.

3. Взяти участь у конкурсах на гранти Національного фонду досліджень, Президента України для молодих вчених, програми Державного замовлення на науково-технічні розробки, грантів Кабінету міністрів України колективам молодих вчених, конкурсах спільних міжнародних проєктів.

Термін – протягом 2021 р.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр.

4. Здійснити заходи зі збільшення надходжень від господарчих договорів з виконання НДР та надання платних послуг підприємствам. Кожній кафедрі мати договори на виконання госпдоговорів та надання платних послуг.

Термін – протягом 2021 р.

Відповідальні - проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр.

5. Забезпечити подальше зростання кількості наукових публікацій у наукових виданнях, що входять до НМБД Scopus та Web of Science.

Термін – протягом 2021 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, головний бухгалтер, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр.

6. Забезпечити плановий випуск наукових видань університету з обов'язковим дотриманням вимог Положення про академічну доброчесність.

Термін – протягом 2021 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, завідувач видавництвом.

начальник НДЧ, головні редактори збірників, відповідальні за випуски;

7. Забезпечити зростання показників винахідницької діяльності. Залучати до винахідницької діяльності студентів університету. Взяти участь у Всеукраїнському конкурсі" Винахід року - 2021".

Термін – протягом 2021 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, начальник НДЧ.

8. Провести рейтингове оцінювання наукової діяльності структурних підрозділів університету та науково-педагогічних працівників за 2020 рік.

Термін – до 30 квітня 2021 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр.

9. Посилити відповідальність наукових керівників здобувачів наукових ступенів за ефективність використання бюджетних коштів. Завідувачам кафедр скласти та надати до НДЧ план-графік захисту дисертацій співробітниками кафедр у 2021 році.

Термін – до 15 лютого 2021 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр, наукові керівники здобувачів.

10. Забезпечити активну участь студентів у виконанні різних форм НДР. Покращити публікаційну активність студентів. Кожному випускнику-магістранту мати опубліковану наукову статтю. Зобов'язати всіх наукових керівників держбюджетних НДР залучати до їх виконання студентів з оплатою праці (згідно із запитом проєкту).

Термін - протягом 2021 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр.

11. Взяти активну участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт. Кожній випусковій кафедрі подати на конкурс не менше однієї роботи за наявними спеціальностями.

Термін – лютий місяць 2021 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр, наукові керівники.

12. Посилити роботу з отримання міжнародних грантів на проведення наукових досліджень. Кожному інституту (факультету) подати заявки на отримання грантів від міжнародних програм та фондів.

Термін – протягом 2021 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр.

13. З метою покращення позицій університету у національних та міжнародних рейтингах завершити створення бібліометричних профілів науково-педагогічних працівників університету на платформі ресурсу **Google Scholar.**

Термін – до 1 березня 2021 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, директор наукової бібліотеки, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр.

14. Забезпечити високий організаційний та науковий рівні проведення на базі університету міжнародних наукових конференцій, зареєстрованих у МОН України, з обов'язковим звітуванням до НДЧ за результатами проведення конференцій.

Термін – протягом 2021 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр.

15. Контроль за виконанням рішення покласти на проректора з наукової роботи Целіщева О.Б.

Вчений секретар **Г.О. Бойко**